

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catalogvs Omnivm Antistitu[m] Tungaroru[m],
Traiectensiu[m], ac Leodiorum, [et] rerum domi,
belliq[ue] gestaru[m] Compendium**

Placentius, Jean-Leo

Antverpiæ, 1529

Catalogvs Antistitvm Traiectentium autore F. Ioanne Placentio
Trudonense, ordinis praedicatorij c[o]enobij Traiectensis ad Mosam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30477

CATALO

GVS ANTISTITVM TRA

iectentium autore F. Ioanne Placen

tio Trudonense, ordinis prædi

catorij cenobij Traiectensis

ad Mosam.

Nimvero Hierosolymis coales

scebat diuus Seruatius, publice

ibi sepulchro domini adhibitus

custos, quem procul dubio, nõ

ob aliud vocabulo plausibili at

q; adeo sacerdotali ordine illu

strauerat dominus: q; vt Galliarũ certissimus pro

peraret suo tempore seruator. Qui ducem ange

lũ profecutus, ipsa hora Tungrim ingressus est

qua nationes septuaginta, quæ se, vt dixi, ab Eco

clesijs metiebantur, morarum pertese, in Basili

ca. S. Marię, causa delegendi Episcopũ conuene

Seruatius

Tungrim

venit

generatio

ctiui Seru

ati

Handwritten note:
Fidetur ab
Angelo in
B. p.

316.

C

Sanctitas
Seruatij
cum Chri
sto conformis

9
priora, Seruatij genus proxime ad Christum per
tingere. Nam sorores erant germane Anna et hes
meria. Anna enixa est Mariam christiparam, hesme
ria Elizabeth Ioannis baptiste matrem & filium
Heliud, is genuit Emiu, rursus iste ex Nemelia,
praeclare indolis sobolem. S. Seruatium. Equidem
si haereant hic curiosi, obtendantque non esse veri
simile, eo quod profluxerunt ad Valentis usque
imperium anni fere quadringenti, post quos de
Seruatio constat: meminerint non singula ad amul
sim discussa, olimque rescisa in conciliabulo Mo
guntino, quum de his sigillatim questionem mou
uisset serenissimus Imperator Henricus secundus
Ibi etiam decreto Leonis Pontificis Max. omnis scru
pulus inter agiographa, repositus, & orthodo
xo robore articulatus est. Tametsi ipsum vitae
institutum & sanctitas cum Christo conformis
facile eos coarguere posset. Praeterea communes
cum consanguineis Apostolis dotes: quas herede
ditario velut iure possidebat. Quoties enim con
cionabatur patrie linguae rudis, imo expers pla
neque inutilis peregrini nihil a vernacula nostra,
resonabat. In negotiis alijs non item Parsimonie
inimitabilis, eucharistia sola & calice philotesio
saepenumero reficiebatur. Siquando sobrie pran
sus fuisset, aut cenatus, crustulae & mulsi prema
leprosis medicabantur, atque Cacodæmones ab

Obsessis abigebant. Aquę quibus digiti sacri los-
ti fuerant; efficacissime instaurabāt omne ineles-
gans. Quicūq; impetrabat manuū salutarē con-
tactum hoc ipso incolumē se sensit, vt etiā sum-
mis viris in ore esset. Nā Porus Comes Louani-
anus olenti nariū polypo misere afflictus; Anti-
stitem interpellare cepit. Quem ille protinus sa-
nū demisit; at suā magnificentiā inde labefactari
ratus, si in sperate salutis nullū rependeret sym-
bolū; dimidiū ciuitatis Traiectē Seruatio assign-
auit. Quod hucusq; pontifices Leodini, succes-
sione hereditaria retinent. Verūtamen quia hac
gloriarum accessionē nihilo plus fastibus indulo-
gebat, sed magis magisq; ab aura populari se ab-
dicabat, ceperunt identidem mordere clanculū
& ventosi inuidere homines, quos summatim
male habuit, quod aulam minus coloret. Qua-
re argumentis congestis nihil veriti sunt inhabi-
lem pronunciare; & alienigenā minusq; poten-
tem despiciere, cuius natales nusquā apparerent
æquum fore, vt qui neq; patriam linguam calle-
ret, neque plebiscitorum sat gnarus esset; coge-
retur amigrare alio, & de loco sibi prouidere.
Neque mora intercessit, quin plebecula, &
vulgi infima fax, quæ a purpuratorum affe-
ctibus, fere pendeat, Sanctum ANTISTI-
TEM superbis ignominis aggressa, sua vrbe

C ñ

Porus Co-
mes Lo-
uaniensis
curatur

Polypus narius motus

15.
12.

Invidia
Froguntio

Tungari
Seruatio
insultans

cod. L. 1. 1. 1.

admirans
vocali
inflexa.

oratio s. Ger.
In Traiectu
ctu perue
nit Serua
tius.
Ira dei.

Oratio tam
finitima.

Oratio ser
uatij ad
Traiecte
ses

propelleret. Ille vero vt erat omniu virtutu asse
quutor eximius, iniurias pro lucro reputans, da
tam temporis occasionem, in Traiectu benefa
ctis compensandu duxit. Ergo in Materni orato
riu propensius oranti: stomachabundus deus &
alia atq; alia verboru tonitrua dissecans. Gallia
ru exitiu interminatus est, tepus fore, quando
Tungaris abunde vicem rependeret, Seruatius
contra opplorare, deprecari, id ne fieret, sed nu
mne nolle exaudire. Itaq; in concione propera
bat, & perniciem imminere asseuerabat, verbis
fletu permixtis. Infandu, inquit, dolore viri fra
tres animaduertite. Iam dudum, si nescitis, gran
dia in vos diuina parturit ira, neq; spes est vlla,
qua malis tantis mederi valeat. Egredientur qp
pe in superficie terrae homines efferi, nulli aetati
sexui, gradu, dignitati parcetes: neq; diuini me
tus, neq; hominum discipline rationem habeno
tes. Primo permissione superu, orbem Romanu
inuasuri: deinde multo immanissime vastaturi
Galias, gentemq; finitimam. Quapropter hodie
vos coram hortari aggredior, vt poenitentia ve
stris animabus prospiciatis, ne dum portentose
irruerint, imprudentes vos opprimant. Diffu
dit hic sese rumor inopinatus, & mirum in mo
du angebat prouintias. Oraculi nempe loco ha
bebant: quicquid a viro tam sancto proficisceba

cur. Igitur legatione summa, rogatus est accele- Legatiōe
rare Treassinam, ibi se præstolabatur principū sūma ro-
atq; Antistitū celeberrimus conuentus. Adime gatur pro
bat, & suo ordine visa digerens: perculerat iā perare tre
ōmnes, vt Galliarum rex, vniuersiq; Satrapæ at cassinam,
q; coassessores obsecrare cęperint, ne quid dees-
set tot capitibus seruandis, Romā adiret, vnde
præsentius aliquid sperare liceret, fortasse tanti
patroni instantia, alio se verteret fulgurator De-
us. Accesserat ad hanc monitionē, q; terremot⁹ Terremo-
pene assidui, & signa in cælo inclementia emi- tus & in-
nerent. Quandoquidē in vesperū ab Aquilone clemētia
cælum rubebat, haud aliter q; ignis intermixtis cœli signa
flammeo fulgore clarioribus lineis in hastarum
speciem deformatis. Luna densam portēdebat
caliginē. Cometes apparebant, & plurima alia
quæ non ociosa fuisse, instans rerum docuit con-
sequentia. Tunc imperterrite aliud quiddā cau-
saria usus est Seruatius. Præscire quidem se, nō
facile reuocandam interminatricē vindicis ma-
num, tum quia altera suberat culpa, quæ illū ad
dirius sæuiendum alioqui prouocaret. Grassari
apud Agrippinam Coloniam humani generis
nocentissimam pestem Efferaten pseudo Episco-
pum, eo insanix adictum: vt cum perditissimo
Arriobuccis distensis, blasphemio ore, indiui-
due Triadis reseccaret personas: Ad quæ verba
arrianum

C in

confessus omnis intabescens, ea lege se q̄ primū
Conciliabulum sollicitaturos promittebant; si
vicissim obeundo itineri ipse se astringeret.

Ab.

In Agrip Vtrinq; in hunc modum conuentum est. An
pina Co no igitur salutis. ccc, quadagesimo sexto,
lonia vo Imperij Constantij filij Constantini anno sexto
catur sy in Colonia, vocata synodo, Seruatius Arria
nodus num Effratena Pontificio exautorans, ad pub
licam pœnitentiam adegit, quam plurimis illic
Episcopis Magnatibus, doctoribus consultantij
bus, an ne hoc fieri commodum posset, ob sa
cerdotij impressum characterem. Nihilomin⁹

Exautora Athanasij, cæterorumq; Orientalium præby
tio Effra terorum Diaconorum exaudito testimonio, in
tes pseu hanc fertur inisse sententiam. Bis impium Effra
do Episco ten qui voce sacrilega Iesum Christum vitæ au
pi torem dominum meum æqualem patri esse ne
gauit: ego vicissim pernego Episcopum, aut esse
se inter sacerdotes adnumerandum. Cuius resis
piscencia, si qua expectanda est: censeo maiorū
exemplis inter laicos transigendā. Quisquis hac
mecum sententia, eum non insectatur, aliud si
potest, astruat patrocinium. Muti omnes, atque
reueriti summe autoritatis præsulem, absq; mo
ra Effraten proscribere: cuius in locum protin⁹
Seuerinus vir syncerissimus, suffectus est. Et
mox compositis rebus Traiectum redijt, itineri

se Romam versus, accingens. Vnde, successu Romam
prospero Metim profectus, prece & importuni Seruatius
tate beati Autoris eiusdem vrbs Episcopi, aræ proficisci
maioris rescissam particulam, digito rupturam tur
vellicante consolidauit. Mox Basileam præter **Miraculū**
gressus montem Iouis peragrauit, ibi oratione
fontem aquislympidis scaturientem exciuit,
Deinde Alpibus transmissis, Italiam oppetēt,
nusq̄ non signorum affluentissimus. Quæ res **Miraculū**
fecit, vt honoratiores quosq̄ Romanorum ob
uios haberet, quem ñ procul adueniētem intui
ti velut rutilum sydus, fulgere prospiciebant.
Campanæ ad vnum omnes, ad mēmorum adi
tum, tanti hospitis aduentum gratulatę sunt: &
festino plausu illum vrbs tota excepit. Itaq̄ plu
rimorum diuorum perlustratis oratoris, tandē
Ostauo Calendas Apriles, apostolorum limina
subñt, non antea illinc decessurus, quam Gallia
rum tranquillitatem sibi polliceretur. Hæ spe
prolixè perplexęq̄ orans, inuisit sanctuariū, ibi
quum precando ac lacrymando, post totos dies
& noctes nihil sibi temperaret, corpusculū in
dia pariter & sui afflictione destitutum est, & in
somnia sese demisit. Interea occurrit admiran
dę formidinis spectaculum, Iudex inexorabilis
vultu & natu ipso tremendus, in thronum con
sicens gemosa aspergine pellucidū, circūquaq̄

Miraculū

Visio anglo

oratio

**Seruatius
limina a
postolorū
subñt**

Visio.

C iij

**Petr⁹ Ser
uatiū allo
quitur**

**Attila
hūnorū
rex**

sanctorū dependentibus agminibus. E quibus
p̄cipue virginē matrē Gallijs patrocinantē per
pendit, & eidē suffragantes consyderauit Apo
stolos, atq; adeo obnixē protomartyrē Stepha
nū. Verū nihil vsq; bone spei redire, secum inge
miscebat, solus apostolus Petrus affatus est in
hec verba. Definītū noueris, inquit, hūnorū cru
delitate Gallias & Tungrim ipsam, atq; vniuer
sam adeo Europā dissipandā. Verūtāmē merito
tuo Traiectum, atq; oratione beati Stephani
Metim conseruandā. Igitur quantū potes in por
tū aduola, & sepulchrū delige, vtq; p̄nitentiæ
te p̄conē omnes intelligāt, habe clauē argente
am qua reseras cēlos fidelibus Expergefact⁹ ma
nu clauē argenteā cōplexus est & reditū matura
uit. Iam attilla hūnorū rex qui Bleda fratre suo
perempto totus in excidiū orbis ferebatur Vua
lameris Ostrogothorū regis & Ardarici Clepi
darū atq; Aquilonarū gentiū sibi subiectarum
multitudine fidēs, a Pannonijs egressus. Imperi
um occidētale inuadebat quingētis milib⁹ arma
torū. A quo in Italiā Seruatius captus est: & no
ctē cōstrictus lorīs cui cū vigiles admoti essent,
audiebāt dei āgelos familiariter cōsolari afflicto
Quare benigne erga illū affecti postridie militi
bus de Seruatio occidēdo cōsultantibus, multa
in rē viri sancti cōmētī sunt, licet rogādo inferio

res essent. Verū insperatę prædę obiecta spes, illi
co aciē scidit vt solus in apricū cāpum ille perma
neret. Scitū est Italiā post mensē Aprilē plærūq; **Miraculū**
estu feruere, sicq; sub dyo dormitāti aquila pre
grandis alis pernicipibus suppetias ferebat, vna fa
ciē occulēte, altera quasi flabello faciente ventū.
Qua occasione passim se hūni ad spectaculū cō
ferebāt, taliq; prodigio discebāt pietatem, vsq;
adeo, vt atrilla ad colloquiū Seruatiū inuitaret
& exercitus ōnis alacri gesticulatione benedici
se curaret, tantū aberat, vt nihil mali perpeffus
fuerit. Proinde Vvormatiā deuenit, quo admo
dū siticulosus, suaueolentē fontē oratione conse
quutus est a domino, & dracones in vinetis pe
do interfecit atq; aurā pestilentē repurgauit. Co
loniē in cellulā de peragratis regionib⁹, deo gra
tias agebat, & eo loco Seuerinus Antistes ex hia
tu cœli demissam vidit colūpnā igne rutilo, quo
& oratoriū cōstitutū est, quod porta cœli vulgo
dicitur. Postremo Tungrim regressus est ibi iu
giter vltimū vale inter verba iterās; pœnitentiā
populo prædicauit, & illinc sanctā hæreditatem **Trāspora**
auferēs, vestes diuini ministerij, cruces, sacra va tātur reli
sa, lebetes, coronulas, aulea, reliquias deniq; & quia &
ossa Pontificū, in Traiectū, pariter cū cathedra sedes
sua trāspofuit. Singulari autē techa argētea. San Episcopa
ctū Antistē Martinū cōclusit; qui præcipue mira lis

*Dracones p.
de missi*

*corio p. p.
antistē*

folio 5.

**Mors. S.
Seruatij**

*Capitulum figurat
mors. putredine
in b. coloribus*

culis choruscus videbatur. Casu, siquidē, incēsis
lāpadibus lucernulę affixis cū ignis tegmē alta-
ris cōsumpsisset, ad cōtractū sacrorū ossiū flāma
perstitit, & nō alio præsidio extincta est. Comi-
tatę sunt innumerę angelorū myriades, festiuo
cātu aera deliniētes, & a tergo lugentiū strepit⁹
Tungarorū. Porro cryptoporticū se sepiliendo
apparauit: cui sacris insistenti, ad dextrum altaris
cornu angelus mortē denūtiavit. Quā multa cō-
stantia animi expetēs, populo cōcionatus, quar-
to Idus Maias, animā deo, terrę cōmendauit of-
fa. Quę ibidē ab angelis in cōspectu omniū tape-
tis sericis vestita sunt; & mirifico odore virtutē
cooperata. Ob cuius eximia tādē merita, ōnibus
demōstranda, cū sub brumali algore vniuersa in
circuitu nix repleret, nūq̄ illud sepulchrū attingit
donec ciuiū industria, super ipsum Basilica ēdifi-
cata est. Sicq; in summa, nat⁹ diuus Seruatius an-
no salutis trigesimo. Imperij Tiberij anno .i.6
Assumptus (vt volūt) in Tungarorū Antistitē
anno ætatis. 97. Pontificatus Syluestri anno ter-
cio decimo, Imperij magni Cōstantini, nno de-
cimo nono. Pręfuit annis circiter cētū septuaginta
sexta. Obijt anno ætatis suę trecētesimo septua-
gesimo tercio. Cuius tralatio facta est anno salu-
tis septingētesimo septuagesimo septimo. Idus
Iunij. Scripsit annis superioribus nō contēpna

108

373

de miraculorū eius librū. D. Matthæus herben⁹ Matthæus
 Poeta noster, quare ad me nihil attinere adiudic⁹ Herben⁹
 cau, eadē hic fastidio lectorū prosequi. Extat &
 eiusdē de hoc elaboratū Epigramma, & disticha
 sentētis refertissima. Subsecuta est Galliarū va-
sta calamitas, quippe tā imanis per hūnos grassa-
ta est afflictio, vt nullā ciuitatē, nullū castrū, arcē
domiciliū, tēplum, sacellū, deniq; nullum præ-
termiserint incemeratū *Tungris ipsa decemnali*
 obsidione laceffita, demū capta est, & in omnes *Tungris*
 citra exceptionē sequitū. Antor Metensis Episco⁹ *17*
 pus captiuus, sed hūnis cæcitatē percussis, cū suę *2.*
 vrbs cōpeditis relaxatus est. Tametsi enormis
 ter per Gallias annis triginta tribus debacchati fu
 erint: indeq; aliud ex alio, malū natum. Successit
 enim Vandalorum & Alanorū crudelitas, atq;
 Francorū repatriatio, qui Gallias non tantum la
 cessabant, vt eas direptioni haberēt: sed vt perpe
 tuę sibi habitationi fierent. Ergo sedes Traiectē
 sis vacauit annis non minus centū & octo, men
 sibus sex. Floruit Seruatius sub Apostolicis viris
 Melchiade. Syluestro primo, Marco, Iulio, Li
 berio, Fælice secūdo, & Damaso, Imperantibus
 Constantino magno, Constante, Iuliano Apo
 stata, Iouiniano Valentimano Valente Gratia
 no & Theodosio magno. Sub hoc interuallo *Beatus*
Cādidus Episcopus Traiecti clarus habitus est *Cādidus*

per antiochia

Tungris 17

2.

ipsa expu

gnata est

& Gallia

populata

Oppressa gal

la

Republitas

Widz te Lund

Widz

Si dicitur

Varanus

108.

373

typ. f. 6
 & in oratorio Materni vitā bono fine cōpleuit,
 & Remigius Clodouē regē Francorū cum gē
 te sua baptizauit, & Christo fidelē reddidit. Lu
 Diua Ge^s teciā claruit diua Genouefa, quæ a plerisq; Sep
 nouefa peris pago has banię peregrinata asseritur cuius
 ibi hodie fons, vocabulum tenet.

¶ Secundus Antistes.

Sic tandem Aurelianus, decreto Christianissi
 mi Francorum regis Clodouei, & Remign
 Remensis Archiepiscopi, ceterorūq; Gallię
 Episcoporū sententia, Traiectensibus de Antis
 stite prouisum est, anno salutis quadringentesi
 mo nonagesimo octauo. Nā ibidem in concilio
 Agricolaum filiū custodis Flandrię ex filia regis
 Britannię in hoc ordinauerunt. Quod impedio
 nostratibus factum placuit, quoniam ei delecto
 apparatu Traiectenses obuiam processerunt. Is
 hoñ templū ab hūnis conflagratum refecit, & se
 cundū eodē loco adiecit quo Maternus prius col
 locauerat. Cuius vita honesta diues exemplis, in
 mortē quoq; preciosam desijt anno administra
 tionis decimo nono. Sepul⁹ est Traiecti in eđe
 Seruatiana, cuius Oratorij tectum instaurauerat
 Floruit sub Apostolicis viris Gelasio, Anastasio
 secundo, & Synacho, Imperante Anastasio

Tertius Antistes.

498.
Agrippinus
Præbiter

Vrsichin⁹ Patre viro patricio e Burgūdio
nū regis filia pcreatus: infula sacra insigni
tus est anno salutis quingētesimo quarto 504.

Obiit anno administrationis quarto, Calendis
Octobribus sepultus in æde Seruatiana. Floruit
sub Apostolicis viris Symacho imperate Ana
stasio

¶ Quartus antistes.

Designatus ducis dalensis filius ex filia Sco
torū regis Pontificio defunctus est anno 508.
salutis quingentesimo octauo. Qui tres
equites auratos in lucē reuocasse dicitur, quorū
opibus collegio non nihil accessit. Præfuit annis
tribus. Obiit Edibus Ianuarijs, sepultus in æde
Seruatiana. Floruit sub eodem Apostolico, &
Imperatore, quo Vrsichinus

¶ Quintus Antistes.

Resignatus filius regis Neustriæ, designa
to successit anno salutis quingentesimo 511.
vndecimo. Obiit anno administrationis
quarto. Calendis decēbribus, sepultus in æde Ser
uatiana. Floruit sub hīsdem principibus. Claruit
beatus Fulgentius: cuius memoria quotānis in
plerisq; locis recurrit

¶ Sextus Antistes.

Svipitius filius Nafonis e Galliarū principis 517.
filia Antistes cōsecratus est āno salutis quin
gentesimo decimo septimo. Sedit annis octo
sepultus in æde Seruatiana quinto decimo Calē

das Februar. Floruit sub Apostolicis viris Hōr-
milda, Ioanne primo, & felice quarto Imperāti-
b⁹ Anastasio, Iustino sene, & Iustiniano magno

¶ Septimus Antistes.

Q Virilus Comitum Namurcensis filius ex
filia regis Dionāri e Decano Traiectēsi,
in Episcopū sublimatus est, anno salutis
quingētesimo. 25. & religionē quæ sensim inter-
ciderat, prædicatione sua recuperavit. Præfuit
annis duobus, sepultus in æde Seruatiana, pridie
Calēdas Mayas. Floruit sub Apostolico Bonifa-
cio secūdo imperāte. Iustino sene & Iustiniano
magno.

¶ Octauus Antistes.

E Vcherius filius Comitum Hostiensis ex filia
Comitum Namurcensis vir spectatę mode-
stie & præco mirificus, cathedrā cōscendit
anno salutis quingētesimo. 27. Præfuit annis. 8.
sepultus in æde Seruatiana decimo Calēdas Mar-
tias Floruit sub Apostolicis viris Ioanne secūdo
& Agapito primo imperāte Iustiniano magno.

¶ Nonus Antistes.

F Alco frater Eucherij germanus, eidē suffe-
ctus est anno salutis quingētesimo. 36. Præ-
fuit annis tribus sepultus in æde Seruatiana
Floruit sub Apostolico Agapito primo, Impe-
rāte Iustiniano. Quo tēpore in Gallijs quidā nūc
in Arduēnæ sylvas, nūc alio vagabūd⁹ & ligna

cedēs, tātōpere a muscis infestat⁹ est: vt biennib⁹
amēs permaneret. Qui ad se reuersus sub religio
nis habitu pseudo prophetā occultit, primo ma
gū, mox desuper infirmos sanitates perficiens,
Christū se dicebat, cultūq; ab omnib⁹ exigebat
Nolentes se adorare cū populo qui ei plurimus
adherebat: hostiliter inuasit. Veruma fideli quo
piam post occisus est; & ita sequaces dispersi

Decimus Antistes.

EVcharius homo auitē nobilitatis ac solide
perfectionis Antistes creatus ē āno salutis
quingētesimo. 49. Per pauca de eo, quem
admodū de præcedētib⁹ narrāt historiā, forte
scriptorū incuria, quibus debem⁹ q; præclara ge
sta multorū ad nos nō peruenerint. Præfuit āno
nis sex. Floruit sub Apostolicis viris Agapito
primo, Syluio secūdo & Vigilio, Imperāte Iu
stiniano

¶ Undecimus Antistes,

DOmician⁹ Bauariæ ducis filius ex filia du
cis Arduentiæ Pontificio clarus habitus
est. Qui a puero virtutum semper & lite
rarum amore accēsus; vtrinq; sui specimen non
ignobile perhibuit. Nam prædicatione & mi
raculis conspicuus, a regibus colebatur, &
vulgo etiam voluptati fuit. Hildebertus enim
Galliarum rex, in cōfessu Aurelianēsi grauibus
edictis, prædia, castella, arces, domicilia, eidem
restitui mandauit; quæcumque Episcoporum

dux Bauariæ.

*folio
10.*

fuisse credebatur Tungarorū, quibus cōflagrat
 dirutasq; ædes, sacella, oratoria, aras, atque ze-
 nodochia passim extrui curavit. Hæresum ar-
 chitectos astu ceu lernam adoriri solitus: in pub-
 licā questionem vocatos, imperio sacri oris elin-
 gues reddidit, donec balbutie ac nutu victos se
 significarent. Interfuit duobus regñs consilijs.
 Aurelianensi et Aluerfensi. Galljs quoq; fame
 & caristia laborantibus, elemosynis deos pla-
 candos p̄dicavit pro quibus assidue hostias im-
 molans, fertilitatem consecutus est. Hoñ draco-
 nem oculis igneis, ipsiſ etiam nocentissimis ina-
 terfecit: qui fontem ciuibus mire vtilem conta-
 minauerat, quem proinde suo pede expurgavit
 Quod hoñani beneficio compensantes: hospiti-
 um sua vrbe dederunt, ibi alterum fontē, ægris
 medentem suscitavit. Obijt anno administratio-
 nis decimosexto Nonis May, sepultus Hoñ in
 gde Christipare virginis, Floruit sub Apostoli-
 cis viris Vigilio & Pelagio primo, Imperante
 Iustiniano.

Elemosynis

Miraculū

¶ Duodecimus Antistes

MOnulphus collegñ Seruatiani cantor, fi-
 lius regis Dionanti, ex Hostiensis comi-
 tis filia, habenas moderari cepit, anno sa-
 lutis quingentesimo sexagesimo primo Qui cū
 a fundamentis emergeret Basilica, mirū in mo-
 do

561.

dum gauisus est: sed ea nondū perfecta, cum ele Basilica
ctus esset, sublimiorem adiecit turrim, & abso diui Ser
lutis omnibus, corp⁹ diui Seruatij in edituo colo uatij cono
locauit, atq; nominatim ei edificium inscripsit. struitur
Tungrim populatā reparare apud se disponens
statim a cępto destitit: quia fieri perpendebat ira
to Ioue & inuidēte cęlo. Quare omnē operā in Fratres dī
Traiectēsem ciuitatē transtulit: vt apud Seruati ui Serua
anos probatę frugalitatis viri degerent, nobili tñ quos
tatē generis cū morū honestate cōmutantes: qui nunc Ca
passim regum calculo & Imperatorū munificē nonicos
tia protecti: suo collegio ceu monasteriō vteren⁹ vocamus
tur, quos isti merito fratres vocare et habere pos
sent. Sunt qui hūc putant Marianorū quoq; col Pręfagiū
legiū instituisse, q̄q; aliñ pernegent, certe Legiā de Leodio
vicū non inamēnū aliquādo peragrās: noua gra ensi ciuitā
tulatione inclytā fore prędixit. Hęc inquit, Le te.
gia vere e millibus electissima, futura est, roseo
olim cruore cuiusdā martyris consecrāda. Quā
obrē oratoriū, S. Cosmę & Damiani, loco ma
gis eminēte construxit. Illinc Dionātū vsq; pro
fectus, hęcres effectus est paternarū possessionū
quas minime cūctatus, Ecclesię Traiectensi libe
raliter contulit. Tradūt publicitus hunc indictō
ieiunio principē quēdā vita defunctū, e penis ca
tarticis exemisse, quē sepe in sylvā rugientē in
star ferę audire solitus, cū rediret liberatū a pur

14.

Dionātū

hinc

Tungatorū

D

gatorio intellexit. Præfuit annis triginta nouē,
sepultus in æde Seruatiana. i. 7. Calendas Augu-
sti. Floruit sub Apostolicis uiris Pelagio primo
Ioanne tertio, Benedicto primo: Pelagio secūdo
& Gregorio primo. Imperātibus Iustino mino-
re Chiberio, & Mauritio. Quo tēpore Hūni gal-
lias repecentes, a Sigiberto Francorū rege fugao-
ti & uicti sunt. **CLXIII. Antistes.**

Dux Lotharius

600

14.

Mira res.

~~14.~~

Mira res.

Gonduphus ducis Lotharingie filius, ex fi-
lia Lotharij Francorū regis, ordinatus est
pontifex āno salutis. 600. Qui Tungrim
non satis cōsultere ædificare præsumens: irascē-
tē aduersus se deum expertus est. Opifices enim
quos ædificio admouerat, lupi dilacerabant, &
nocte fulmē egressū, omnē diei operā absume-
bat. Aīm ab incepto reuocās, se in Traiectū rece-
pit: uir alioqui iuxta sensum domini. Obiit āno
administrationis. 7. i. 7. Calendas Augusti, cōse-
pultus Monulpho, qui eodē die q̄q̄ nō anno de-
functus fuerat. Quorū tūba hactenus in nauim
Seruatianę Basilicę uisitur, ibi utriusq̄ gloriosa
perseuerat memoria. Cū enim Carolus magnus
Aquēsem Basilicā regia magnificentia exædifi-
casset: essetq̄ in uotis tot accersire Antistites illi
consecrādæ, quot dies in annū recurrūt, & iam
summæ duo deessent: aiunt Monulphū & Gon-
dulphū e sepulchro ceu latebris emeruisse, et illic

ingenti affuisse miraculo. Qui (si libellis huius
modi creditur) a Leone quarto Pōti. Max. bene
dictione accepta, inclinātes primo Aquisgrani,
deinde etiā Traiecti, se in Mausolum recipere.
Legi Distichon antiquissimis literis in hac eadē
tūba graphice exaratū: quod hæc ipsa, aperte cō
testatur. Præterea Betas n̄ talē inclinandi ritū, si
bi velut a senioribus per manus traditū, incōta
minatæ obseruant, quoties eā penetrant ianuā,
qua Antistites sancti regressi credūtur. Confir
māt ista Brabantia Chronica, in historia Caroli
magni, libro secundo, ad mediū fere libelli, atq;
adeo multa vetustissima exēplaria actorum Epi
scopaliū. Floruit sub apostolicis viris Gregorio
primo, Sauniano, Bonifacio tertio & quarto,
Imperantibus Mauritio & Foca.

¶ Quartus decimus Antistes

Perpetuus ducis hostiensis filius, ex filia præ
sidis Coloniensis, Anno salutis sexcentesimo
mo octauo pontificē agit. Cuius perpetuā
innocētiā tūba ipsa testata est, qua post mortem
oleū refudauit odore naribus gratissimo. Præfu
it ānis. iij. sepultus Dionāti in ædibus. S. Clemē
tis siue alio nomine. S. Vincentij pridie Nonas
Nouembres. Floruit sub Apostolicis viris Bo
nefacio quarto, Drodato, Bonefacio. 5. et Hono
rio. 1. Imperantibus Foca & Eraclio. Tralatus est

D n̄

*Benedictio
1792.*

608.

tandem, in æde Christipare virginis Mariæ, ibi plurimis miraculis claruit.

¶ Quintusdecimus Antistes.

E Vergilus auita Tungarorū nobilitatē ad mirabili sanctitate illustrans: Antistes euasit Anno salutis. 614. Præfuit annis quatuordecim Sepultus in Tremonia villā diocesis Colonienfis, sed post trecentos annos Bruno ni Archiepiscopo colonienfi apparēs, Coloniae in ædibus diuæ Cecilie tralatus est, iacetq; cū cognomine suo Euergiso dyacono, quē ob fidei sinceritatē hæretici peremerunt. Cuius festum nono Calendas Nouēbres occurrit, quo suū archipræsulē, & immediatū atq; legitimū successorē. S. Seuerini Coloniēses veneratur, quē Ariana quoq; factio, plurima se indigna sustinere coegit. Floruit sub Apostolicis viris, Honorio primo, Seuerino Ioanne quarto, & Theodoro primo Imperante Eraclio.

¶ Sextusdecimus Antistes.

Ioannes, ob mansuetudinē & animi lenitatē, cognominatus Agnus, filius Equitis aurati. D. ab Harmalla, ex Heroina de Tuhingue: prius nuptias expertus & agriculturę insistentis, sed literarū sedulus æmulator, Pōtificibus Traiectensibus ascriptus est. Anno salutis. 626. Qui elemosynarū elargitione, deo et mūdo cō

Elasmus

mendatissimus, cū ad angeli salutationē, eidē in peregrini habitu, in agro occurrentis, addubitarē: se aliquando habendū Antistitē respondit. Facilius lignū aridū quod manu complector, reuirescere poterit ac sese in ramos diffindere: quā memet ego vtilē reipublice agnoskā. Neq; mora intercessit: quin stipes gratiosi arbusi præferret speciem, Peruenit hoc ad Dagobertū, tū forte Traiecti cum ciuibus de Episcopo consultantem: & eum ad se vocatū, statim preeffe mandauit. Vnde Pontifex ordinatus profundius in literatorum theatrū insiluit, neq; destitit: quo minus doctorū aureola insigniretur, discipulorūq; probatissimorū præfideret contubernio, E quibus Momo, ad perfectionē vsq; martyriū Christiani peruenit: & pro fide sanctā exhalauit animā. Coniugem suā in Traiecto sanctimonialē fecit: eo loco, quo hodie albæ dominæ (quas vocant) degere putantur. Quē in modū & Blisæ virgines relegauit: atq; christi sponfas fieri voluit. Obijt anno administrationis sexto, octauo calendis Augusti. Sepultus in arce Hoñana, in sacello diuorum Cosme & Damiani. Floruit sub apostolicis viris Theodoro & Martino, Imperante Eraclio.

CLXVII. Antistes.

A Mandus Aquitanorū ducis fili⁹, ex amātia matrona cū primis nobili, sacræ legis

D iij

lignū aridū.

Miraculū

Sanctimonialē

Interpres peritissimus. Proponente Lothario rege, Episcopus ordinatus est, anno salutis sexcentesimo. 12. Qui cū nondū ex ephēbio excessisset in Ogiā insulā Monachi institutū experiri voluit, sed adolescentē pater insecutus, seuera prius oratione, deinde blāditijs reuocare conatus est. Porro masculū animū & spē victricē portendēs Genitor (inquit) tuā mihi videor perspexisse audaciā, qui pro thesauro carbonēs obtrudis, & soli anteponis ymbrā. Nō me hoc inescabis delictulo bolo, quē plus satis amare scere sentiā, dū ne quēā expuere, Bene tibi sit cum donis illepidis, meo animo abūde satisfactū erit, modo seruare liceat edictū summi regis quod haud possum vlla ex parte prętergredi Qui (inquit) nō est mecū aduersum me est: & qui mihi patrē pręfert aut matrē, me indign⁹ est & regno meo. Quib⁹ ille verbis nō modo placat⁹, sed in lachrymas resolutus decessit: nihil sibi tēperās a suspirijs & osculis. Ita religionē auspiciat⁹. Turonis sacros initiat⁹ est ordines, indeq; in Monasterium reuersus cū de ābulādi causa in pomariū diuertisset, prodigiōse magnitudinis serpētē, in virēti gramine cōcolorē abditū cōprehēdit. Quē precatiūcula & crucis adhibita imagine interficiēs, popularem plausum incurrit. Cūq; frequētius inuiseretur in ciuitatē Bituricā ab Astriligiso Episcopo et Sulpi

032
Monachus

Constātia
Amandi.

Miraculū

oratio
Seym
rursus

tio diacono, in cellulā tēplo cōtiguā restringi ex
optauit, in qua cibario pane & aqua tātū. i. s. anis
corp⁹ maceravit. Post quos Romā inuisens, quū Vide ab
ad limina plerūq; apostolorū Petri & Pauli per
noctaret, quasi fur sacrilegusq; ab ædituis multa stinentiā
ignominia propulsat⁹ est, & exponēte Amandi
lo Petro per visum, diuinę esse volūtatis intellexit
in Gallias remeare. Qui Lothario grat⁹ hospes
adueniēs, illi⁹ cōmēdatione ac iussu ad pōtifi
ciū assumpt⁹ est. Cuius quoq; cōsuetudo Dago Antistes
berto acceptissima fuit; nōdū in facinora tāta de Amādus
lapso, sed heroicis adhuc virtutib⁹ q̄cōmēdatissi efficitur
mo. Cui quū forte ob sterilitatē vxorū liberi deessent,
virginis Rarguetrūde cōplexibus libitū est
perfrui a qua filiū naçt⁹, quū Christiano more illū
Amād⁹ baptizaret. Aribertiq; de syderio factis fieret,
vt Sigibertus diceretur, susceptorib⁹ ad verba min⁹
auscultātib⁹ infans. 40. dierū amē expedite personuit.
Verū instabili cōditione quū non multo post concubinarū
cateruæ regē sequerentur, præter eas quas locis pluribus
reginarū instar ornatas alebat, super n̄s Amandū re
cte monentē non ferens, regno extrusit. Quem
tandē cohortatione Pipini a Landis Brabantię
ducis qui palatio præerat, & alterius non vulgariter
prudētis ac nobilis viri Egnani cōsilij in pristinū
munus restituit. Sed a cepto nihil diuersus
toto triēnio Clericorū vitia notauit, cui nō aliter

Amādus ab
archiepiscopo
regno pul
satus

1.
= de fide
monast.

2

Flandria.

sternaces equi recalcitrabant vt etiã Martinus Pont. Max. virgã censoreã admouere fit coactus vt videre est in Decret. 50. dis. ij. capite. Interea Sãbricanum monasteriũ instituens, summa dotaui munificentia: & in Pago Belloacensi, sancte crucis efficaciam mulieris cecce oculos aperuit. Ittam quoq; Pipini relictam salutaribus monitis ad optima inflãmauit, quæ se suaq; omnia deo offerens Niuellanũ fundauit Monasterium, cui Gertrudẽ filiam præfecit. Ea tẽpestare Flandria quæ paucis viris atq; edificijs ornata erat, vagis hominibus indiscretisq; colonis habitabatur. Quã Amandus Dagoberti & Mar. Pont. Max. autoritate Christũ prædicaturus accessit, & posito Vicario Landoaldo, annis octo diligenter coluit, ibi Bauonem magnatẽ raptu & predatione infamẽ ad resipiscentiam, & penitentiã agendam transfluuiũ Gandensem, inflexit, cuius eodẽ loco nunc celebre Monasteriũ constructũ est. Sed & Monasteriorum aliorũ hic fuit autor, videlicet Monasterij sancti Petri, Aquecincti. Martines, Honon & Elmonẽsis in quo mortem obiit anno salutis sexcentesimo quadragésimo quinto. Octauo Idus Februarias, anno ætatis suæ nonagesimo, administrationis duodecimo. Cuius corpusculũ ita intemeratum atq; elegans inuentum est, vt capilli, vngues, dentes & barba in se

pulchro quasi viui hominis succrescerēt, & post felicē eius transitum anno cētesimo quinquagesimo, a Monachis peniculo contactū, nouum visum est stillare sanguinē. Floruit sub apostolico Martino primo, Imperantibus Constātino filio Eraclij & Martina cū filio Heraclona & Cōstāte

Decimus octauus Antistes.

R Emaclus Albutij a Bezenhouia viri nobilissimi fili⁹ ex Matrina filia ducis Sabaudia, proponēte Sigiberto, curā Traiectē sium suscepit, anno salutis sexcētesimo quadragesimo quinto. Qui apud Sulpitium Bituricensem Episcopū, cuius supra memoriam fecimus, tyrociniū trāsfigens; pręterea ōnibus numeris absolutissimo Eligio disciplina monastica imbuēd⁹ traditus breui tēpore ita profecit, vt absente ob regis negotia Eligio, proximā abbati autoritatē vendicaret. Cuius consilio in Antistitē prouehi meruit, sed ab austeritate prima nihil omittens, plurimorū Monasteriorū pater pręter promiscui greges curā, totū se iuuādis discipulis impendit Quorum precipui fuerunt beatissimi martyres Theodardus & Lambertus, neq; non Halinus Confessor Aquitanicus atq; diuus Adolescens **Diu⁹ Trudo**. Qui Hasbanorum antiquissimū genus do adoleo referēs, animū adhuc puer induxit, si literas me scens cha diocriter sacras attingere posset; nequaq; velle se rissimus.

644

60.
62. 2.
66. 1
70.
75. fol

Opidum
diui Tru-
donis

inani nobilitatis fumo gloriari, sed originē om-
nē deniq; seipsum in Monasterium quod fundo
suo cōstruere cogitabat, bona fide trāfferre. Su-
per quibus instructore angelo Remaclus doct^r
est: & accito adolescētulo, abi, inquit, & D. Clo-
dulpho Metensi Episcopo hoc perfer Epistoliū.
Is non ante remittet te, q̄ desyderij cōpos sacer-
dotio preclarus regrediaris, Successerūt omnia,
& penates reuisens, quę sapiēter proposuerat: sa-
pientius impleuit. Nā Monasteriū cōsummauit
religione & opibus magnificū, opidulū adijciēs
quod suo nomine autorē cōtestaretur, quod ho-
die quoq; diui Trudonis dicitur. Tāto indubie
excellētius, quāto Christiano vocabulo illustra-
tū est nō gētili, sacro, non prophano, qualia no-
stratia fere sunt omnia. Huius quondā puerulus
Encomiō effudi: quū Collectaneorū stipat^r exer-
citu, sublimis imperator, domū a Le. reuertere.
Accipe me reducem puerorū patria sancta
Auspicijs diui Trudonis splendida quondam
Accipe me numeris verum nullo ære beatum
Mnemnosynūq; istud laribus præfige paternis
Trudo sacer puerili olim sub fronte senilem
Canitiem indurus, studijs ac stēmate clarus
Post Monachi celsus vita, tua gloria gentem
Haf banam decorat, sicut carbunculus aurum
Vnio sepmentum, splendor Titanis olympū

Illustra pueros, quos ante altaria cernis
Poplite & attenta, mecum obsecrare querela
Ioppilie vero templū in honorē S. Amandi con-
secrauit & in Arduennā, fontē cruce suscitauit,
atq; populū Christo fidelē fecit. Qui Sigibertus
de prolis posteritate desperans, duodecim mo-
nasteria passim edificare mandauit: & coopera-
torem Grimoaldum maiorem domus esse volu-
it. Sed antistes sæcularium turbarum pertesus: in
Stabulanum monasterium, sanctitatis habitum
assumpsit, molemq; administrationis causatus,
secedere, q̄ preesse maluit, anno suscepti pontifi-
cū septimo. Floruit sub Apostolicis viris Marti-
no primo, Eugenio primo et Vitaliano. Imperā
te Cōstante. Excessit e viuis multis miraculis cla-
rus, tercio nonas Decēbres. Claruerūt beat⁹ Ber-
tuinus Molonēsis Monasterij, & Eloquius Val-
ciodorēsis institutor, atq; S. Echo Britāniē, qui
in Gallijs verbū dei vberimo fructu dissemit a-
uit,

¶ Decimus nonus Antistes.

Theodardus magni Baronis a Bauaria fili-
us ex filia Comitis Namurcensis, Rema-
clo suffectus (cuius sollicitudine ad hoc de-
uenit) & a S. Cuniberto Coloniēsi Archiepisco-
po cōsecratus est, anno salutis sexcētesimo quin-
quagesimo tertio. Qui vt erat affectus magnani-
mi fiducia a Tyrannis vsurpatū ecclesiæ patri-

Cedit Pō-
tificio &
in Stabu-
lans Mo-
nachum
agit

653

10.

monium requirere aggressus, multū haec via profecit. Vnde regem Hildericū districte interpellātur Theodardus

*Diplomatarium
n. 3. p. 10*

Miraculū

Spiræ finitimo interfectus est. Sed in agro profluente cruore, quū huius puer, ab agraria ancilla filium posceret, quo vulnus capitis colligaret, illa herē suæ sequitiam formidans, vix tandē impartit. Quæ in vesperū, quod timebat experta, vapulavit, sed inter verbera, hera cecitate percussa est, nec ante vidit quā emisso voto Theodardū Martyrē inuocaret. Passus est anno administrationis secundo, quarto Idus Septembres. Qui primo Hercubæ conditus est. Vnde illum aliquando S. Lambertus auferre tentans. Vāgionū antistitem obstare perpendit. Quē tandē ratione & autoritate reposcens; in sacellum. S. Cosme & Damiani, Leodij transposuit. Floruit sub Apostolico Vitaliano, Imperante Constante Serenissimo diui Martyris Lamberti Collegio apud Leodium Euang. Placentius S. D.

Vo tandem exordij genere quo dictionis filo, tēlam ordinarum domini vndecunq; clarissimi. Ita vere estis quod vulgo creditur, quippe nataliū imaginibus non minus generosi,

quam literarum monumentis prolixè illustres,
rursus sic literis ornati: ut nobilitati plurimū inde
accedat & utilitatis & glorię. Equidē haud teme-
re Cicero cōtendit, cū ad naturā eximiam & no-
bilem ratio quędā doctrinęq; cōfirmatio accesserit,
tū illud nescio quid, singulare solere existere
Ex hoc esse genere quē Romani viderūt diuinū
hominē Africanū, ex hoc C. Leliū. L. Furium
modestissimos homines & contētatissimos, ex
hoc fortissimū virū & illis tēporibus doctissimū
Catonē illū senē. Qui profecto si nihil ad percipi-
endā colendamq; nobilitatē literis adiuuarēturs
nequaquā se ad illarū studiū contulissent Ergo qui-
bus nobilitas omnis absq; disciplinis fumosa pu-
tatur, certe literis permixta rarū est & incōpara-
bile margaritū, armillis in sitū sani pectoris. Igitur
hoc vestro proposito vix quicquid immitti po-
terat sanctius, pulchrius, fidelius, & ad cōsequē-
dā immortalitē cōpendiosius, quo genus ipsum
& originē (quę illiteratis pluribus male cessit) ele-
gātia studiorū, nō quidē triuialiū, sed exquisito-
rū decorare maluistis Quāobrem, quā videbam
vos velle lubens in hęc gratiā, ut illo scribendi gene-
re augendęq; vestre celsitudini prodessem: quo
secundū euāgelica & Apostolica sensa, nullū po-
terat excogitari salubrius, quatenus mea summa
diligentia Leodiorū Antistitū bona fide, facta

ceu in crystallino speculo ob oculos ponerē, &
 oratione illustrarem fortassis sat historiæ confor-
 na. Vt enim cū Politiano fatear, inter omne scri-
 ptorū genus: quibus vel Græcæ vel Romanæ li-
 teræ floruerunt: ñ mihi haud dubie de humanis
 rebus egregie meriti esse videntur: per quos aut
 excellentiū populorū, aut summorū principum
 aut omniū illustrium virorū res gestæ, fidelibus
 historiarū monumentis cōmendatæ sunt, tanto
 pere, vt absq; iugi earūdem lectione nemo non
 puer sit, & ille penetratius sapiat, qui aliorū exē-
 plis sapere didicit. Quo circa optarim Amplissi-
 domini, quicquid hoc est, quod non sapiat vn-
 gues corrosos, ictumue pluteū, boni vos cōsule-
 re, consilio magni Persarū regis Artaxerxis cog-
 nomēto memoris. Qui cū rusticus ei aquā vtra-
 q; manu e proximo fluuio haustā obtulisset: libe-
 rali vultu exceperit. Alter quispiā malū per grā-
 de obtrudēs, vbi arrisisset homini: per solem in-
 quit, hic vir mihi videtur: qui ex parua etiam vr-
 be, magnam posset extruere, animū potius spe-
 ctandū ratus, q̄ oblatū, Christus Iesus, q̄ diutissi-
 me vos seruet incolumes. Valete.

¶ Vigefimus Antistes.

639. **L** Ambertus hac tēpestate nolens volens in
 Episcopatū tractus est anno salutis sexcen-
 tesimo quinquagesimo nono. Qui præclae

ris ortus natalibus, ex Loffensiu Comitū geneo
roso stemmate originē trahens, patrem habuit
regū collectaneū, nomine Aprū, matrem Here
splendā, Mauritiū Romanorū Imperatoris fan
guine cretā. Vnde ab ipsis suis crepundīs futu
ræ virtuti prospiciens, perspicuis signis fulsit. **Miraculū**
Nō obscura fama est, infante adhuc Lamberto
dū herente lingua, nullā satis vocem formaret,
vbi per occasionem religiosa mater alio peregri
natura abisset; neq; alimoniā secum asportasset
cunctāte illa de reditu, ita fertur admonuisse nu
tricem. Accingere inquit, quātum potes & ma
tri panibus occurre; iam dudū enim egena huc **Miraculū**
properat. Litura quā nutricis lallare fugens edē
tulus impresserat; cęcę mulieri medicata dicitur
Sic incorruptæ indolis auspicijs fęlix, paulo ven
getior, ardua dogmatū monumēta memori pe
ctore condebat, in his versabatur, hunc putabat
Iudū, hunc iocū seriūq; existimabat. **Magistros**
perinde ac parentes obseruabat; venerabatur, co
lebat, nēpe quos animi nouerat educatores. Ne
q; enim spem illā, quā Remaclus de se concepe
rat; passus est videri actis puerilib; degenerem.
Quinimo magistris morum & literar; traditus
vtriusq; cultus cępit esse studiosissimus. Nemo
parum interesse putet, primos anniculos his an
his moribus instituas; fere enim quales se ex his

sup hanc supra dicto, dicitur esse hanc v. manila

*sup hanc supra dicto
dicitur esse hanc v
manila supra dicto
dicitur esse hanc v
manila supra dicto*

bent in morum palestra tyrūculi, tales crescunt
 æmeriti, vt perpetuo Leonidis Pædagogi sui
 mores, quos puer imbiberat, Alexander etiam
 seruauerit. Vnde sancti propositi parētes habu-
 it indulgentissimos: qui ita se comparabant, vt
 omnē ætatis fluxū, bene curatum cuperēt. Qui
 iuxta Licurgi legem, puerū in agrum deduci iu-
 bebant, vt foro & vrbānis delitijs careret, ne il-
 la pubertas luxu deflueret, quemadmodū fere
 Lacones liberos ruri obligabant, tantisper dum
 optimis sub morum magistris eruditi, corpore
 pariter & animo exercitati valerent, & suæ ciui-
 tati decori esse possent. Quare Landoaldum pri-
 mi nominis presbyterum, in pago quæ vulgo
 dicitur Vyntershouen, ei præfecerūt cuius mo-
 nita incredibili auiditate excepta, in mentis pe-
 netralia demittebat, nihil prius, nihil purius, du-
 cens: q̄ omnem semel conatum, industriā omnē
 rectis disciplinis die noctuq̄ impendere, deū ti-
 mere, ecclesiā colere. Atq̄ vt nusq̄ ignis est, qui
 non luceat ac calefaciat: ita gloriosas hic ardoris
 sui faces exæstuabat. Sancta nāq̄ & attenta pre-
 ce fonticulū necessitati pariter & solatio profi-
 cuum suscitauit: qui hodie primitiæ Lāberti di-
 citur. Adde prunas flammis igneis vernātes, sa-
 cra linea veste complexus: per spaciosam vicini-
 am, impune domum vsq̄ pertulit, Quæ sancto

Vynters-
houen

Miraculū

Antistiti Remaclo animū addiderunt, vt familiā Virtutū
arem eū sibi faceret, & clericū ordinaret. Sed ra. indoles
ri semper sermonis, visus cęlibis, parca queręle quas in a
conuictus facilis, secū manere gaudebat. Moros. dolescens
forum confortia tanq̄ pestē deuitans, sese in celo tia conuo
lulā plārūq̄ recipiebat, vt facile intellectu esset, tas habuit
nescio quid latere in adulescentulo, quod si coas *no morosy casum*
lesceret; stupendo attonitū mundū feriret mira
culo. Tradunt sæpenumero sodales ad optima
solicitare solitum: & ad pietatem classicū velut
occinere. Eya fugite malorū incitamenta adule
scentes, puritatem hac sub cętate sectemini matu
ritatē addiscite, literas sanctas amplectamini, sa
pientiam exosculemini, magistros parentū loco
ducite, iacite sanctitatis fundamenta, tyrociniū
future probitatis cū fiducia exigite pudore fron
tem conspergite, iactantiā excremini n̄s annis
indignā, fietq̄ tum, vt bona spe vniuersi faueāt
omnes vos ament, adiuuentq̄ officēs. Quæ nō
modo voce sed opere ipso cōpensabat, ita semp
tenerę malę lanuginē instituēs, vt canis abunde
prospiceret. Adolescentiā quippe ætatē agnouit
plane feriendā, & insanię plārūq̄ stimulis agitā
tam. Qua delibuti, imo impiati, imo cōscelerati
adolescentes, omnē virtutis aditū, procacitatis
vitio prostituunt. Hos si nescitis igne suo deco
quit scelestus amor, exagitat perdita animorum

E

Miraculū

insidiatrix impudētia, & eo vsq; infelicibus exo-
edit flammis, donec nobilissima vitę parte turpi-
ter acta, vlticibus focis vrendi tradantur. Sensus
insidias dolosę etatis presagus iuuenis: periculū
exhorruit, & ille secū. Ve misero mihi, si prodi-
tā egregie horū exemplo animi pulchritudinem
in turpe dedecus pdegero. Quā ego rerū autori-
rationē reddere potero. Quo vultu, qua fronte
æterni vindicis, adstabo tribunalib⁹. Si ingratus
ego, ingenua natalitia, maiorū splendorē, fami-
lię claritatē, quā illustrandā a deo, p̄opteq; tuē-
dā accepi: sordidissimis moribus obnubilē. Sati⁹
erat brutū nasci, imo omnino nō nasci, q̄ natiui-
tatis originē flagitijs obscurare, ignominijs vo-
luptatū cōfundere, imo prorsus extinguere. Sed
qd agā: quo me vertā: Qua via, quoue ordine,
psidioq; fult⁹ effugiā. Ecce tibi oēs adit⁹, oīa do-
morū sorduere limina, libido vbiq; regnat, oīa
occupat lasciuia, decoquit patrimonia lux⁹, oīa
obligurit supina adolescētia, & interea q̄ cūctati-
or est, is plane ineptit, hic sibilis patet et risui. At
scio qd agā. A superis vocor, deo vocāti parebo
valete patria stēmata, fumosę nobilitatis imagi-
nes, valete valete nutrimēta malorū opes. Velis
innocētię man⁹ porrigo, prius q̄ lubrica me phil-
tra in nallam illectēt. Cōtinētię salutari, literarū
me studijs dedā, sic me pascet pietas, erudiet dio-

disciplina, animabit charitas, sic mihi opportune
 prodero ac proximis. Tali meditatione sedulo ani-
 mū lactabat, & nequaquam sibi ipsi fidens, explora-
 to prius. S. Antistitis Remacli magisterio, The-
 odardo subinde huius successori, pudicitiam tuendam
 committebat. Qui cum, mirum in modum proficiens,
 omnium passim, seorsum autem Clodouei francorum re-
 gis gratiam merebatur. Quo demum impellente, vir-
 ginitibusque Traiectensibus: ubi cruce Theodardus
 occubisset, Episcopatum Traiectensem illustrare
 coactus est gloria nobilitatis, & sanctitatis exemplo, anno
 sue gratie. 20. Verum quid attinet absoluti Pontifi-
 cis rationem ponere? Nemo enim hoc vno igneis
 charitatis visceribus flammator, nemmo vite inno-
 centia purior, sapientiae studiis deuotior: ab omni
 vitio sequestrator, virtuti anhelator. Quoniam enim
 iniurias retaliauit: aut malo suscepto malum repen-
 dit. Nam odiorum incendia, inuidias, rixas, iurgia, ia-
 ctantias prorsus ignorasset: nisi ex aliorum affecti-
 bus collegisset. Animo semper inconcusso, vna
 eademque mentis constantia ac vultus suauitate specta-
 bilis, incessui autoritatem verbis pondus, gestibus
 grauitatem adhibebat. In suggestu sacro multa
 maiestate euangelium detonsas, lacrymas populi,
 suas laudes reputabat. Perpetua aspectui inerat,
 serenitas, nisi forte aut misericordia lacrymas
 aut deuotio ardorem afflasset. Nam de impres-

Miraculū

termiffis illis vigilis, inedia incredibili laborum
 famis, fitis, algorisq; patientia, fatius est tacere: q̄
 aliquid dicere. Quāq; optimorū præcipue viro
 rū interesse contubernis gaudebat. Vnde Atr
 batis, in trāſlatione. S. Vedasti, Audomaro Tor
 nacenſi Epifcopo ſe admifcens, aſſiſtentibus epi
 ſcopis atq; Abbatibus q̄ plurimis, vigili animo
 intentus, ex eorum moribus velut inſultrix api
 cula, non nihil ſuauitatis colligebat. Aderat pari
 ter Audomarus pre ſenio cæcus, qui tum meri
 tis. S. Vedasti præſentiūq; epifcoporū illumina
 tus eſt, Quod beneficiū nullo modo ferens, in
 genti luctu vniuerſos increpauit. Me miſerum
 (inquit) cui tantam felicitàte ſeni inuidiſtis. Nā
 mihi cæcitatē dñs in ſalutē animæ irrogauit. Ne
 q; plorandi finem fecit: donec ſecundo ex cæcat⁹
 eſſet. Huiusmodi exercitio peractū eſt annorū
 viginti & octo curriculum: quouſq; impijs conſpi
 rationibus, de extrudendo Lamberto per Ebroi
 nū aulæ præfectū, certatū eſt. Qui vbi Theodo
 ricū Clodouei filiū natu minorem, Cloathario
 & Childerico reiecti in Regē aſſumpſerat: ad pa
 tranda peſſima illi autor fuit. Quapropter tā rex
 q̄ funeſtus cōſiliarius, regno priuati ſunt, illo vt
 indigno adminiſtratiōe Pariſis in Dionyſianū
 clauſtrū relegato, iſto aliq̄ diu transfuga & capti
 uo in Luxouiū. Verū Clothario poſt quartum

Imperij annū defuncto, Franci Childericum ex
Anstrasio reuocātes, regē appellauerūt. Qui ve
nationi intentus, in litē cū Blodione magnate in
cidit, isteque lesus, in regē cuspidē regerēs, in syl
uā eū transfodit. Quare Leodegario Augustus
dinēsi Antistite & regni primoribus visum est,
iterū admittere Theodoricū Hac conditione, si
Ebroino refutato, Leudensium filium Erchino
aldi palatio præficeret. Quod admodū Ebroinus
grauate tulit. Qui ex insidijs producto exercitu
Leudensium opprimens, inuito etiam Theodo
rico principatum inuasit, & rebus succendentis
bus, quum regi rursus grata esset Ebroini con
suetudo, clam multos perfidię accusabat. Neque
prius pestilens consilium suggerere destitit: quā sy
nodum Episcoporum Theodoricus coegisset. In
qua plures ex Ebroini sententia pontificio priua
uit, aliquot irreuocabili damnauit exilio. Leode
degarius diu excarnificatus, post famē & carce
ris squalorē, oculorū euulsionē, plantarum sub
neruationem, lingue ac labiorum præscissionem
tandē capitis obrūcatione martyriū cōsumma
uit. Huius germanus Serinus lapidibus obrutus
est, & Lābertus a munere suo amotus. In cuius
loco prece ac precio Aldoini Coloniensis Archi
episcopi Pharamūsus suffectus est. Quare sub
domestico persecutionis tumultu, optimi præ
agit

*Episcopi frontis
pauca
submersa est
namque modica*

Tyrānis
Ebroini

Amoto
Lāberto
pharamū
sus prece
& precio
Antistitē

E iij

Vide in
effabilem
Lamberti
mansuetu
dinē & o
bedientiā

ceptoris Remacii imitat⁹ exēplū: Stabulanæ ge
tis portū oppetūt. Ibi cū in Monasterij dormito
riū, forte cōcidente calceo sub intēpeltiua nocte
Natalis dñici strepitū cōcitasset; decernēte abba
te, vt quicūq; tātū insolētiae trāsegisset, ipse se ci
tra cunctationē ad crucifixi imaginē sub dio reci
peret; ilico subduxit se, nihil algore Brumali, &
niuiū intēperie (quæ tū portētose cadebāt) deter
ritus. Verū vbi prisca fides⁹, vbi tāta instātia fa
cti⁹. Quid causæ putamus, q̄ hęc nobis vsu mi
nime veniant⁹; qui quoties ad meliora nitimur,
toties destituimur, conamur; sed deficiū⁹, assur
gimus; sed relabimur, inflāmamur, extollimur,
sed euānescim⁹, præclara proponim⁹, spōdem⁹
grādia, promittim⁹ mōtes aureos, sed pmittim⁹
tantū. Quid hoc mōstri⁹. Quia impari cū Lāber
to fide cōtēdimus, vacillam⁹, nutam⁹, & si quid
boni ceperim⁹, inde nobis blādimur, sicq; ruino
sis heremus turrib⁹. Nō ita luctator noster vali
dus, qui cū propheta supra firmā custodiā, ac fi
deles munitiōes gradū fixit. Plurima fateor alia
dicēda essent, sed occurrendū est lectōry fastidio
Per Pipi
nū Lam
bertus cō
stituitur
Vnū esto, totū hoc septenniū summis in animi
delitijs versatū fuisse vt ne labis aliqñ mortalis
sibi cōsci⁹ fuerit. Verū enim uero Theodorico
capto, per Pipinū, ingēti populōry lētitia restitu
sus est, et Pharamūd⁹ multis ludibrjs reiect⁹ an

no salutis. 693. Qui nihilo segnius, q̄ā ad perfe
 ctionis fastigiū cōtendēs: Taxandriā ab Idolola
 tria ad veri dei cultū perduxit, lenitudine magis **Lābertus**
 ac modestia fretus: q̄ p̄cipiti verborū, armorūq̄ **taxandrię**
 strepitu. Nō enim fugiebat prudētē virū, vulg^o **apls fit**
 hominū pietate duci malle: quē admodum ada
 mas, nulla vnq̄ machina, arte nulla, nullis infrin
 gi viribus potest: sed hircorū sanguine litus, faci
 le dissoluitur, & in particulas recidit: ita sūt quo
 rūdam ingenia, quæ nulla vi emollias, nisi offi
 cio & māfuetudinē, qualia fuerunt fere Taxan
 drorū, modo recte illā noui gentē, dariusculam
 plane & incultā, sed Lāberti oratiōe ac moribus
 facile tractabilē, Odā Boggis Aquitanorū ducis **monialis**
 coniugē marito orbā, ad sęculi cōtēptū induxit
 Quę ecclesias sua munificētia passim ditans, in
 Amaniū monasteriū beato fine geuit. Laudran
 dam nobile virginē dū Blisie suo fundo collegi
 um instituisse; Christi flāmeo cōsecrauit, Plures
 ab aula & thalamis auocauit ad cęlibatū, cū pri
 mis illustrē virū Hubertū Aquitanū, cui Florui
 na Comitū Louaniani filia nupserat, ex qua duo **comites**
 os pcreauerat filios. Floribertū & vt pleriq̄ vo
 lūt Syluanū, vtrūq̄ diuorū numero sociatum.
 Quib^o ita munit^o p̄sidij nihil difficile, nihil ei
 onerosum euenit: præter vnum intolerabile, q̄
 quū tantis doribus felix esset, tanta spiritus liber

E iij

eate ageret; carnis tamen vinculis adhuc alligare
 tur. Idcirco ceteribus interesse gestiebat angelorum
 dissolui exoptabat, & esse cum Christo. Ea de re di
 uine pietatis aures propensius sollicitare non de
 crepitu stitit, quousque ei non senium decrepitu, sed mag
 sed mag^{is} nanimitas mortem conciliaret. Quandoquidem
 animi^{is} Richoaldus & Gallus Dodonis Arduenne du
 tas Lamber^{is} cis fratres, ferocire ceperant, & superbe spernari
 to mortem omnem Episcopi autoritatem. Quare amicorum au
 conciliauit xilij (quos plurimos habebat & potentissimos
 Lambertus) legumque suffragij, ambo morte mul
 tati sunt. Quibus accessit quod Pipinum principem,
 Toppiliam coram increpare auderet, quoniam Alpai
 dem, pelicem Pleutrendem superinduxerat. Curatu
 rum se, orei fastidium (sic enim illam vocabat) extra ec
 clesiam descisurum. Igitur muliebri infania agitata,
 Dodoni fratri contumeliam literis quæta est: quæ
 sciebat non mediocriter altera ex re offensum iri.
 Qui protinus malitiosi pectoris efflans venenum
 ob vilipensionem creditam, dolos meditatus, apud
 Aurotum exercitum conflauit, & summo diluculo,
 Dodo arma^{is} maarripit agmen producens, sanctorum Cosme & Damia
 ni facellum, quo se continebat antistes, cum duo
 bus germanis fratribus Petro & Andeleto, pau
 eisque clericis, obsidione cinxit. Verum præ tumul
 tuantium fragore & armorum sonitu expergef
 ctus Lambertus, quum suos ex aduerso arma arri

Pleutrendem
 vper r r r r
 nu p r r r

a/f
 207

pere perpēdisset : tali oratione propositū inuertit.
Quid agere decreuistis homines Christiani? Sic Oratio
cine respondere libet violētij. Non vos hoc do berti
cuit vitæ autor mortē patiens, non sancti Apo
stoli, non innumeri martyres. Sedate irā, ponite
animos & vultu mecum hilari mortē despiciate,
Aderit fulgentiori sydere deus, qui alicunde vi
ctores nos statuatur. Si quicq̄ est, quo minus suos
ille vos martyres agnoscat, salubri confessione
omne istud abstergite. Neq̄ mora intercessit,
quin irruentibus sacrilegis, ante orantis oculos
trucidarent vtrūq̄ germanū, & omnes fere cle
ricos, vsq̄ adeo vt vix collecto etiā spiritu, in Pō
tificis tergū, versatile ferrum eminus penetraret
Sicq̄ factum est vt non inferiorem cum Ioanne
Baptista, martyrī gloriā obtinuerit, quādo vter
q̄ ob impugnatum adulteriū, sanctam perfude
rit animā. Huius testis nox illa est sublustris, qua
desuper Oratoriū crux pellucida aureis radīs a
coeli cardine demissa est, multis id stupentibus ac
demirantibus. Passus est anno salutis septingen
tesimo, anno administratiōis quadragesimo pri
mo, anno ætatis sexagesimo primo. Clientuli
qui pauci admodū euaserāt, corpus ipsum cym
bæ implicitum, in villam parentū prope Traie
ctum in ædiculā diui Petri transuexerunt. Quo
loco haud semel ab incolis exauditi sunt angelo

Trucidā
turgerma
ni & cleri
ci diui Lā
berti
Pontifex
cōfigitur.

Miraculū

7^{oo}

*Antioch
p. 10*

*Præsentat
in sum. d. 1678
St. Leon. p. 10
V. l. p. 10*

*Præsentat
p. 10. alut
1071.*

rum chori, luminaria visa, cęlesti lumine rutilan-
tia. Dodo ter impũssimus dolore pariter & pla-
ga exenteratus pessima, ante annũ a vermibus
consumptus interit, quę sui præfętoris intolerã-
tia, in Mosam demerferũt. Complices ad vnum
omnes, diuinitus puniti sunt, Percussor iactabũ-
dus in montē publicũ Leodij cũ fratre cõgressus
alter ab altero peremptus est, Alpais Dodenis at-
q; sociorum horrenda morte percussa, pœniten-
tiam egit, & Collegium virginũ, in sceleris sui
propitiationē martyri in villa quę Orpio dicitur,
dedicauit, a Niuela assumptis sanctimonia-
libus, Comitatum quoq; a Turnis, qui ei here-
ditario prouenerat. Leodino Antistiti summisit
& sese in cellulam recipiens, ad mortem vsq; in
pœnitētiã perdurauit. Tralatũ est postea gloriosum
Lamberti corpus Leodiũ (vt dicemus) quo
ardenti nimius turbarum feruore, dicam an stre-
pitu inuisitur, vt ante aliquot annos, opus etiam
fuerit d. i pueri illic ferulę manum subduximus
hexasticho turbam sedare.

Eburo quisquis ades, tati qui templa patroni
Inuisis, memori pectore conde tuo
Non strepitu, sed voce humili pulsa illias aurę
Audit & haud surdus ad tua vota manet.
Est facilis, sola exaudit si mente rogetur:
Vtere discretis moribus satq; vale.

Floruit sub Apostolicis viris Vitiliano, Decda-
to, Bono primo, Agathone, Leone secūdo, Be-
nedicto secundo, Ioanne quinto, zenone & Ser-
gio. Imperantibus Constante, Constantino, Iu-
stiniano, Leontio, & Tyberio abfiaro

¶ Cathalogus omniū Antistitum Leodinorū
autore F. Ioanne, Placentio, Trudonense ordi-
nis prædicatorū, Cænobiū Traiectēsis ad Mosā.

Vbertus Bertrandi Aquitanorū du-
cis, & comitis Palatini filius ex foro-
re beatę Odę viduę, ex illustri Frāco-
rū genere oriundę, adolescens libe-
ralis ingenij, dū venationē indefes-
se sectaretur & canicularū plausu, ardeorūq; vo-
latu mirū in modū delectaretur, sub Parasceue
sancta a domino cōuersus est. Quē crucifixū in-
ter cerui cornua se increpantē adorauit, statimq;
institutū mutāsinter collectaneos iusticię magis
& equitati studuit. Vnde Ebroini & Theodori
ci mores execratus, in Austrasiā deflexit. Deinde
habitaui in Brabantia, & cū Lāberto episcopo
necessitudinē cōtraxit. Post quæ dū mundi con-
temptū, Romæ pulchrius q̄ domi cōsequaturū
se speraret vehemēti cupiditate exēstias Apосто Romæ
lorū inuisit limina. Ibi ipsa hora passiōis diui Lā Pontifex
berti cui⁹ monitis semper acquieuerat dei āgel⁹ ordina-
Pedū Pōtificū Traiectensū Sergio Pont. Max. tur

Miraculū

*Ardea amb
y ruga*